

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
1994
24. MAR.
Letnik XLIX
Štev. 12 (2747)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

P. b. b.

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS)

vabi na tečaj

Obrezovanje in nega sadnega drevja

v petek, 25. marca 1994

Predava: DI Ernst Dragaschnig s Kostanj

Teorija: od 13. do 14. ure v šmihelski farni
dvorani

Praksa: 14.30 do 16. ure – Pojankov sadov-
njak. druž. Demšar

Soprireditelj: KPD Šmihel

„Kaznovani soprog“ v Šentprimožu in Pliberku

„George Dandin ali kaznovani soprog“ vsekakor ne sodi med Molièrove vrhunske stvaritve, vendar odri zelo radi segajo po tem tekstu, posebno še amaterski.

V soboto in nedeljo je najbolj znano slovensko amatersko gledališče, Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane, gostovalo v Šentprimožu in v Pliberku z omenjeno komedijo.

Ubogi, prevarani soprog, ki z zaletavo ljubosumnostjo zalezuje svojo ženo in ki se mora navsezadnje še opravičiti, kakor da bi bil grešnik on sam, je izzval smeh in dobro voljo. Igro so poživili tudi odlični plesni vložki, oboje, režijo in koreografijo je oskrbel Janez Mejač.

Zeleni: nepravilnosti v poročilu

Zelena poslanka Terezija Stoisić zavrača poročilo zvezne vlade o pospeševanju manjšin v letu 1992, češ da so v njem nepravilnosti.

Iz poročila je razvidno, da je Urad zveznega kanclerja zadržal 5 milijonov šilingov za gradišćanske Hrvatje, kljub drugačnemu sklepu parlamenta.

Stoisićeva opozarja, da je slovenska narodna skupnost dobila l. 1992 22 milijonov šilingov, Hrvatje pa le 3,8: „...kljub dejstvu, da so gradišćanski Hrvatje najštevilnejša narodna skupnost v Avstriji.“

Njen predlog je, da se zvišajo subvencije za manjšine na 100 milijonov, da bi vsaj približno lahko ugodili dejanskim potrebam manjšin.

Nepravilnosti da so tudi v posameznih projektih: tako so podprli „izdajanje društvenih glasil“ pri društvih, ki so blizu SPÖ, čeprav niso nikoli izdala kakšnega glasila.

Stoisićeva bo zahtevala, da se razloži izdatek vsakega šilinga, ki ni bil uporabljen namensko, in govori o podpori prezidija mandatarjev SPÖ v hrvaških in dvojezičnih občinah.

Zvišanje financ za manjšine bi bilo življenjsko potrebno, saj je Avstrija tozadevno med najbolj „skopimi“ v Evropi.

S.W.

Bomo na Koroškem prišli do širšega radijskega programa?

Radijski monopol v Avstriji je s 1. januarjem letos padel in dolgoletne zahteve po dopustivi več ali manj privatnih radijskih postaj se zdijo uresničljive. Koroški Slovenci že prav tako dolga leta zahtevamo razširitev radijskega programa v slovenščini, vendar doslej razen teoretičnih pritrditev še nič ne kaže na realizacijo.

18. aprila naj bi posebna komisija odločala o dodelitvi frekvenc za posamezne regije. V praksi to pomeni, da bo dobil eden od prositeljev v posameznih deželah frekvenco za

oddajanje lastnega radijskega programa. Med tistimi, ki se potegujejo za frekvenco na Koroškem, je tudi društvo AGORA – Avtonomno gibanje odrpatega radija, ki je pred časom že kreiralo oddaje v slovenščini in jih oddajalo iz sosednje Italije. AGORA je bilo tudi med tožniki na Evropskem sodišču in prav njihovo argumentacijo, da so manjšine (ne samo etnične) izključene iz radijskega medija, je navajalo tudi Evropsko sodišče. Društvo namerava oblikovati pretežno nekomercialen program.

Tudi Mohorjeva družba bi rada imela svojo radijsko postajo in je v ta namen ustanovila družbo Korotan, soudeleženca pa je z 10 odstotki tudi pri družbi Kärntner Druck und Verlagsgesellschaft za dovoljenje komercialnega radia.

8. aprila poteče rok za vložitev prošnje za frekvenco. zahteva po večurnem radijskem programu pri ORF je slej ko prej aktualna in potrebna. Očitno je dolgoletno zavlacavanje problema privedlo do iskanja dodatnih možnosti. Kateri projekt pa bo slovenščino

res enakopravno upošteval, pa niti ni tako neznan. Največji problem je seveda financiranje oddajnika; le-to bi bolj ali manj brez težav zmogle samo večje založniške družbe. Jasno je, da je propagandna veja za manjšino dosegljiva v zelo majhni meri in da bi se manjšinski radio ne mogel nositi sam.

V kolikšni meri (in če sploh) pa bo država podprla privatne radijske postaje, ni znano. Na 3. strani je direktor švičarskega manjšinskega radia predstavil njihov model.

Prikupna otroška predstava v Škofičah „Trije metulji“ privabili pomlad

Prav na večer nastopa najlepšega letnega časa so nas po slabih dveh letih spet presenetili najmlajši Škofičani. S svojim prikupnim vabilom so napolnili dvoranico z obiskovalci (med njimi tudi precej nemško govorečih) in jim zaigrali češko pravljico v dramatičnem prizoru Brede Rovškove. Zgodba je sicer preprosta, vendar učinkovita. Spoznanje: brez metuljev ne bi bilo opravitve številnih pomembnih rastlin je v smislu vse večje ekološke ozaveščenosti mladih. Ker pa je bila predstava obogatena s plesnim gibom, odlično izvedeno in reproducirano inovativno glasbo, so imeli škofiški „mali umetniki“ še več veselja do igre. Njihova zavzetost se izpričuje v majhnem številu vaj in seveda v kratkem času od začetka do uprizoritve.

Mlada režiserka Nataša Pustova iz odličnega Kulturno umetniškega amaterskega gledališča društva „Komandant Stane“ iz Pirnič je z nevsiljivim pristopom spodbudila igralsko skupino k ustvarjalnemu igranju. Igra je bila prava otroška in zato prepričljiva. Posrečen prizor z napanjalci mišic so se namreč izmislili kar otroci sami. Tudi sicer jim je režiserka dopuščala ustvarjalno svobodo.

Pri preprosti, a prijetni kostumeriji je sodelovala Simona Rovšek, prav tako pa tudi pri organizaciji, saj gre vendar za njene nekdanje varovance iz otroškega vrta. Tudi sicer so pri uprizoritvi pridno pomagali škofiški društveniki: Drago Pörtsch je pripravil luč, izsajal pa jo je že njegov sin Damjan, Mitja Rovšek je ravnal z glas-

bo, Heinz Schwarzinger je izdelal sceno, za predstavo pa je stalo še nekaj neimenovanih društvenikov.

In naj naštejemo še najpomembnejše igralce: Trina Urbajs, Smilja Pörtsch (vskočila tri dni pred uprizoritvijo, ker si je Alena Spitzer zlomila nogo), Nadja Pörtsch, Maja in Mirko Malle, Milan Urbajs, Aleksander Errenst in Andreas Wäscher, slednji kot pomladanska lastovka, ki bi metaforično lahko oznanjala, da tudi nekdanji nemškojezični zmorej o enakopravno nastopati s slovenskojezičnimi prijatelji.

Včeraj, v torek, so mladi Škofičani nastopili v ljudski šoli v Vrbi, rezerviranih pa imajo že tudi nekaj nadaljnjih nastopov. S svojo spontano otroškostjo naj bodo spodbuda tudi drugim!

J.R.

Pregled volilnih rezultatov za deželni zbor in slovenske kandidate v zadnjih 19 letih daje tole sliko: Dr. Pavel Apovnik, KEL 1975: 6130 ali 2,0% glasov; Karel Smolle, KEL 1979: 4279 ali 1,4% glasov; Karel Smolle, ALK/KEL 1984: 4170 ali 1,5% glasov; Dr. Marjan Sturm, DK/IAK 1989: 5976 ali 1,7% glasov; Andrej Wakounig, EL 1994: 3324 ali 0,9% glasov.

KOMENTAR

dr. Marjana Sturma

Volitve: Kako naprej?

Slovenski oziroma dvojezični kandidati so ob letošnjih deželnozborskih volitvah dosegli toliko preferenčnih glasov: mag. Raimund Grilc (ÖVP): 1006 preferenčnih glasov, Ana Blatnik (SPÖ): 517 preferenčnih glasov (280 je bilo neveljavnih preferenčnih glasov, ker so volilci napisali le ime Blatnik brez priimka). V istem okraju in na listi SPÖ je namreč kandidiral tudi mag. Edi Blatnik. Verjetno je bila večina teh preferenčnih glasov namenjena Ani Blatnik. Andrej Wakounig (EL): 126 preferenčnih glasov, Ingrid Zablatnik (EL): 37 preferenčnih glasov, DI Hanzi Mikl (EL): 16 preferenčnih glasov.

Zeleni so dobili 5540 ali 1,6% glasov, število preferenčnih glasov za slovenski kandidati na tej listi, Marto Messner-Kreutz in Tatjano Angerer, ni znano.

Kaj sledi iz zgoraj navedenih števil?

1. EL ob deželnozborskih volitvah zdaleč ne doseže tistega števila glasov, ki jih zberejo posamezne slovenske občinske liste. Zato sem potrjen v mnenju, da je slovenska kandidatura smiselna le na občinskem nivoju.

2. Primerjava letošnjih rezultatov z rezultati pred petimi leti kaže, da je smiselna le integrativna povezava z večinskimi strankami. Kot kandidat Drugačne Koroške sem leta 1989 dosegel drugi najboljši rezultat. To kljub temu, da tedaj del EL, očitno iz ideoloških razlogov, moje kandidate na listi Drugačna Koroška ni podprla. To se da razbrati iz rezultatov posameznih občin ob letošnjih volitvah. EL je npr. dobila v Dobrli vasi, Galiciji, Globasnici, v Selah in na Suhi več glasov kakor Drugačna Koroška pred petimi leti.

3. Večina koroških Slovencev je tudi tokrat podprla večinske stranke. Najbolj zgovoren dokaz za to je rezultat v Selah, kjer je EL letos dosegla za 27,5% najboljši rezultat in to v občini, za katero niti koroški hajmatdinst ne dvomi, da je stoodstotno slovenska občina.

4. Hujskaški stil nekega slovenskega, ne samo po obliki maloformatnega tednika, je prispeval svoje, volilnemu rezultatu. Ljudje tudi niso pozabili, da je EL skupaj z NSKS skušala ZSO izriniti iz zastopstva slovenske narodne skupnosti.

5. Dejstvo, da so vsi slovenski desničarski veljaki tokrat kandidirali na listi EL, od predsednika NSKS dr. Grilca, predsednika KKZ dr. Zerzerja in predsednika Zadržne zveze Mihija Antoniča, kaže, koliko ljudi sledi politiki NSKS in EL. To je pomembno, ker so predstavniki EL v svoji volilni propagandi

poudarjali predvsem zahtevo po zajamčenem deželnozborskem mandatu. Ne verjamem, da so vsi volilci EL v volilni celici mislili na to vprašanje, pa tudi če so, zahteva po zajamčenem mandatu ima po teh volitvah (0,9%!) manjšo težo, kakor kadarkoli prej. Kljub temu ZSO ne bo ovirala NSKS in EL pri uveljavljanju te zahteve, seveda ob upoštevanju dejstva, da večina slovenske narodne skupnosti očitno ob volitvah podpira večinske stranke, še toliko bolj, ker - le-te (Zeleni, SPÖ in ÖVP) ponujajo slovenskim in dvojezičnim kandidatom možnost za enakopravno sodelovanje.

6. Deželnozborske volitve so prinesle pomik na desno. Ob hudih izgubah SPÖ je človek lahko vesel, da vsaj ÖVP tokrat ni zgubila. Zato je vprašanje, ali bo predvsem SPÖ (in seveda tudi ÖVP), naredila prave zaključke iz volilnega poraza. Vsekakor ima SPÖ zdaj vse možnosti, da v miru reorganizira svoje vrste. Ključnega pomena pa bo, da bo našla tudi nov sodoben odnos do sožitja in sodelovanja med večino in manjšino.

7. Na listi ÖVP je bil izvoljen v deželni zbor pliberški župan mag. Raimund Grilc. Ana Blatnik, kandidatka SPÖ, ni bila izvoljena v deželni zbor. Oba kandidata na večinskih listah sta dobila med slovenskimi oz. dvojezičnimi kandidati največ preferenčnih glasov. Zato upam, da bosta oba v naslednjih letih v svojih strankah skrbela za izboljšanje političnega vzdušja v smislu konstruktivnega sožitja.

9. ZSO je nadstrankarska narodnopolitična organizacija z levo-liberalnim profilom. Kot taka bo združevala ob vprašanih sožitja in manjšinskih pravic vse tiste, ki podpirajo tako obliko nadstrankarske civilne družbe. Čas, ko bi narodna skupnost nastopala ob deželnozborskih volitvah kot politična stranka, je na Koroškem mimo. Koroški Slovenci živimo že nad 70 let v večstrankarskem sistemu. Te tradicije ne gre kratkotalo negirati.

9. Upati je, da bo NSKS po teh volitvah našel pot do konstruktivnega sodelovanja vseh političnih skupin koroških Slovencev. Politika notranjeslovenskega izrinjanja in konfrontacije nam je vedno škodovala. Volilni rezultat za EL je to že spet dokazal. ZSO je za tako konstruktivno sodelovanje, ki temelji na enakopravnosti in upoštevanju politične pluralnosti. To pa je obnovitev Koordinacijskega odbora, v katerem naj bi bili zastopani vsi najpomembnejši dejavniki slovenske manjšinske politike na Koroškem.

Neuvidevnost in samovšečnost slovenskih politikov

Preden sem se v nedeljo, 13. 3. 1994, odpeljal na mednarodni kongres pedagogov v Dortmund, sem še čul prve rezultate deželnozborskih volitev na Koroškem. Čeprav nad izidom nisem bil začuden, sem potreboval kar precej časa, da sem začel dojemati razsežnost nastale politične realnosti na Koroškem. Zamislil sem se nad bodočim političnim vzdušjem, ki bo zraslo iz tega novega razmerja političnih in ideoloških sil. Kar dobro mi je delo, da sem vsaj prve dni po volitvah preživel v inozemstvu in se tako izognil težko prebavljivemu poročanju koroških časopisov. Ko sem se vrnil konec tedna v Celovec, me niso toliko zanimale reakcije večjih strank in njihovih veljakov, marveč predvsem reakcije slovenskih političnih funkcionarjev.

Nisem mogel verjeti, da tudi ob tako zaskrbljujočem izidu volitev slovenskim političnim funkcionarjem ne pride kaj drugega na misel kot navijati „staro lajno“: o pravilnosti svojega političnega modela je vsaka stran slej ko prej prepričana. Če že poraz, potem je tega „doživela ona stran“. Izjave nekaterih zastopnikov so bile podobne tistim pred volitvami. Ko da bi se nič ne zgodilo, ko da ne bi bilo volitev.

Tako enostavna je politika. Tako enostavno jo poenostavljajo slovenski funkcionarji. Vse se da zreducirati na „dva tabora“, na „tega“ in „onega“. Kdor hoče biti v politiki uspešen, kdor hoče tudi še v bodoče zavajati in farbatati ljudi, temu ni treba, da bi bil kritičen, kaj šele samokritičen. In če je izid še

tako klavrn, je še vedno dokaz za pravilnost „našega“ političnega modela.

Po teh volitvah, pri katerih je v prvi vrsti pridobila politika populizma in neprikritega sovražstva do tujcev, nikakor ne morem dojeti medsebojnega podtikanja in nekvalificiranih ocen, ki sem jih bral v slovenskem časopisju.

Poraženi so vedno „na drugi strani“. „Oni“ so izgubili več. O kakem porazu „naše strani“ ne more biti govora. Če je še kaj pripomniti, potem samo to, da pač „uspeh ni bil optimalen“. Če se že nekateri slovenski funkcionarji in njihovi osebni svetovalci zadovoljijo s tako enostavnimi in plehkimi ocenami, naj bo to zgovoren znak njihove politične neuvidevnosti in samovšečnosti. Ali niso ravno te plitve in prazne izjave slovenskih funkcionarjev tudi dokaz politične zaplankanosti, ki je ob takem izidu volitev neopravičljiva in nesprejemljiva? Nikjer namiga samokritike. Ali bi že kaj zgubili, če bi priznali,

Sovražstvo ne vodi nikamor

Maloformatni tednik je vedel poročati, da sem se v slovenskem sporedu ORF menda veselil nad porazom EL. Dejal sem, da sem vesel, da politika sovražstva in izključevanja, ki jo je vodil NT, očitno nima množične podpore med koroškimi Slovenci. Na očitek Andreja Wakouniga, da se veselim poraza EL, pa sem dejal dobesedno: Jaz se ne veselim nad uspehom ali neuspehom EL. Samo ugotavljam, da se je potrdilo staro pravilo, da približno ena tretjina koroških Slovencev podpira slovensko stranko in ugotoviti moram, da ji tokrat niti ena tretjina ni sledila. Vedno pravim, da naj vsak na svojem mestu prispeva k sožitju. Če bomo tako politiko vodili, ki je politika ZSO, bo za vse bolje.

dr. Marjan Sturm

Vencelj pripravlja novo zamejsko doktrino

Državni sekretar RS Slovenije za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj je dal vedeti, da ne nameravajo več obravnavati svoje manjšine kot samostojen subjekt

V okviru obiskov med zamejci je prejšni teden državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj v spremstvu svojega strokovnega sodelavca Merlaka obiskal Krščansko kulturno zvezo in nekatera podeželska društva. KKZ je pristojnega državnega sekretarja seznanila s svojim delovnim težiščem, ki je letos namenjeno predvsem družinam. Vencelj

je poudaril ravne in navskrižne vzročne vezi med družino in narodno zavestjo ter kulturo in slovensko Cerkvijo v zamejstvu oz. v diaspori.

Iz njegovih izjav pa je mogoče razbrati, da trenutna slovenska oblast pripravlja novo doktrino odnosov do zamejcev, ki bi se ravnala po političnih in osebnih ocenah pristojnih ljubljanskih krogov in ki

da so politično vzdušje ocenili narobe? Te deželnozborske volitve so bile za demokracijo, za kulturo tolerance in za civilizirano sožitje velik udarec. V tem je doživela celotna slovenska narodna skupnost občutljiv poraz.

Ne vem, kako dolgo bo še mogoče, slovenske strukture „troštati“ z enostavnimi političnimi recepti in zanikati samokritiko. Vem pa samo to, da tudi slovenske strukture niso varne in niso imune pred populističnim objemom svobodnjaške stranke. Haider in njegova stranka se slovenskih struktur nista lotila nekje ob robovih, marveč v centru. Kajti kar precej jih je iz centra slovenskih struktur, ki so posredno in neposredno med njegovimi „wahlhelferji“.

Morda se slovenski politični funkcionarji po teh volitvah le lotijo tega svojevrstnega fenomena, da Haider in njegovi delujejo iz sredine slovenskih struktur. Zgodi se namreč lahko, da bo začudenje nad simpatijami slovenskih volilcev/volilk za Haiderjevo populistično politiko že v kratkem zelo veliko.

Vladimir Wakounig

statusa zamejcev kot subjekt ne bi več v celoti ali drugem obsegu priznavala in upoštevala. Ljubljana je očitno odločena, da s finančnimi izvodi prepriča zamejce o pravilnosti in nujnosti svojega videnja in ocenjevanja zamejske situacije. Formula je kratka in enostavna: poenostaviti in poenotiti strukture zamejcev. Edini kriterij je očitno le še finančna učinkovitost.

Vencelj je v pogovorih brez ovinkarjenja zahteval, da je „na Koroškem potrebna višja stopnja soodvisnosti in homogenosti“ in da je „staro formulo“ (ki je menda še preostanek prejšnjega režima) „manjšina je subjekt“ treba spremeniti. Predvsem velja to za organizatorično, svetovnonazorsko in medijsko pestrost, ki je Ljubljani precejšen trn v peti. Zato tudi beseda o „soodvisnosti in višji stopnji homogenosti“, ki menda Koroščem in Koroški manjkata.

Kdaj bo ta nova doktrina začela veljati, državni sekretar ni povedal. Potrdil pa je, da bo večina republiških sredstev, namenjenih zamejcem in izseljencem, letos šla za projekte izseljencev, med drugim za jezikovne tečaje, s katerimi bo državni sekretar poveril predvsem cerkvene organizacije in ne strokovnih struktur, kot so to univerza in šole.

wafra

Radio Rumantsch je avtonomna in samostojna podjetniška enota švicarske radijske in televizijske družbe (SRG) s sedežem v Churu. Chasper Stupan je kot direktor omenjenega radia tudi član vodstva te družbe.

Koliko časa obstaja Radio Rumantsch?

Od leta 1966, vendar smo bili do leta 1992 priključeni Radiu Deres. To pomeni, da se je za jezikovno manjšino brigala večina. Z novim radijskim in televizijskim zakonom so Retoromani enakopravni z ostalimi tremi jezikovnimi regijami. Čeprav je naša regija najmanjša, je naš radio popolnoma enakopraven z drugimi.

Kje je sedež vašega radia?

Sedež je v Churu, čeprav ni v središču retoromanske regije, toda tako smo v jezikovno nevtralnem prostoru; imamo pa podružnice v naših regijah.

Oddajate samo v retoromanščini?

Naša naloga je, da oblikujemo za našo jezikovno skupino radijski program in televizijske prispevke v retoromanščini. Druge tri skupine razpolagajo s tremi radijskimi verigami in z lastnim TV programom, zato je važno, da uporabimo oddajni čas in pa sredstva, ki jih imamo na razpolago, izključno za retoromanski jezik.

Koliko časa na dan oddajate?

Oddajamo preko 10 ur na dan, tako da lahko rečemo, da imamo celodnevni program. Ta cilj smo imeli že od začetka osemdesetih let. Leta 1983 smo imeli povprečno 40 minut retoromanskega programa, pa še ta je bil razmetan skozi ves dan po nekaj minut. Potreben je bil skoraj nekakšen vozni red, če si hotel kaj slišati. Danes smo prisotni od šestih zjutraj.

Od kod sredstva za delovanje?

Vseh deset radijskih verig je financiranih izključno iz radijskih naročnin. Vendar vlada v SRG solidarnost: največ naročnine poberejo seveda v največji jezikovni regiji, ki je nemška. Ves pobran denar pride najprej na SRG, tam pa ga po solidarnostnem principu porazdelijo.

Oddaje v retoromanščini ali pa v italijanščini bi ne bile mogoče, če bi jih financirali samo z denarjem tamkajšnjega prebivalstva. Delež manjšine je premajhen. Zato prispeva večina bistven delež za manjšino; iz lastnih sredstev bi se lahko nosila samo radio nemške in pa morda še francoske Švice.

Koliko nameščencev imate?

Danes imamo 45 odobrenih delovnih mest in še 14 za televizijske oddaje. Če pa jih seštejem vse skupaj, jih je 64-65, kajti

precej jih je zaposlenih le polovično. 46 odstotkov sodelavcev je žensk.

Kako pa oddajate televizijski program?

Mi realiziramo televizijske prispevke, ki jih oddajamo na programu iz nemške Švice. Trikrat na teden imamo po 6-8 minut informativne oddaje, vsako nedeljo popoldne pa polurno oddajo. Ker smo prisotni na največjem oddajniku Švice, je tekst k oddajam preveden na teletekstu za vse, ki jezika ne razumejo.

Koliko poslušalcev pa dosežete s svojim programom?

smejo oddajati nobenih reklam, zato je to področje prepuščeno lokalnim radiom in tu so razlike od regije do regije silno velike.

Vas ta prepoved reklame ne ovira?

Moram reči, da smo te prepovedi zelo veseli. Mnenja sem, da reklama ni nujno programska obogatitev. Jasno, da so nam lokalni radii konkurenca, saj so nam v zadnjih letih odvzeli skoraj 25 odstotkov poslušalcev. Po drugi strani nas je to podžgalo, da delamo bolj tržno orientirano: z manj sredstvi naredimo več. Tu so bili lokalni radii gotovo pionirji.

pospeševati jezik in ga ohranjati, je delež govornega pomembnosti. Imamo približno 40 odstotkov govornih oddaj, ki morajo biti dobro pripravljene, saj želimo posredovati tudi jezik, ne le informacijo ali zabavo.

Kako važen je radio za manjšino? Ali vpliva tudi na zavestno uporabo jezika po družinah?

Mislím, da že. Družbena pozicija jezika manjšine, ki ima celodnevni radio, se zagotovo dvigne. Važen je tudi občutek manjšine, da lahko brez problemov govori in komunicira v svojem jeziku. V retoromanščini imamo

ledja v kaki drugi državi, nas krepko podpirajo.

Torej so vsi programi jezikovno med seboj ločeni?

Obstaja tudi multikulturna oddaja »Multi Suisse«, katero oblikujejo hkrati vse štiri jezikovne regije. Meni se zdi to zelo pomembno, da ne ostajamo samo med seboj, pač pa da poslušalstvo doživi, da so pač tudi druge jezikovne regije. Tudi v televiziji je možnost takih oddaj, toda radio je povečini bolj fleksibilen, hitrejši, enostavnejši in bolj direkten.

Ali menite, da je mogoče biti uspešen tudi z večjezičnim radijskim programom, kakršen bi bil za Koroško zaželjen?

Tak radio bi bil lahko uspešen, če bi bil konsekventen in bi oba jezika enakovredno uporabljala. Nevarnost je v tem, da bi prevladoval večinski jezik in bi manjšinski jezik potegnil krajši konec. Prav zato je naš radio izključno v retoromanščini, da bi se ne zgodilo tisto, kar se v življenju vsak dan dogaja: da se daje večinskemu jeziku prevelike koncesije. Manjšina ne sme biti eksot na medijskem področju; »cukrčki« ne smejo biti samo v večinskem jeziku.

Kako pa deluje sodelovanje s poslušalstvom oziroma s tistimi, ki naj bi usmerjali program?

Vsaka od jezikovnih skupin ima za radio tako imenovano »družbo nosilcev«. Vsakdo lahko z malenkostno članarino postane član te družbe, v kateri ima možnost, da je izvoljen v svet poslušalcev ali pa v predstojništvo.

SRG je družba, tako kot društvo, in njen najvišji gremij sestavljajo štirje predsedniki radiov regionalnih jezikovnih skupin. Na vsakoletnem občnem zboru izvolijo člani zelo demokratično vse nadzorne organe, ki naj bodo reprezentativni za sestav naše publike. Prav tako so izvoljeni predsedniki. Ta struktura zagotavlja tudi uravnovešeno prisotnost političnih strank, zato ni nevarnosti, da bi kakšna politična oblast imela odločilen vpliv na program.

Ta družba nosilcev (Trägerschaft) za Retoromane je bila ustanovljena že leta 1946 in leta 1954 integrirana v SRG, od leta 1992 pa je na enakem položaju kot francoska, nemška ali italijanska. Prednost te strukture je v tem, da nosi medije celotno retoromansko prebivalstvo.

Najvišji gremij so torej štirje regionalni predsedniki, centralni svet, zraven pa še pet članov – predsednik in štirje člani – katere delegira parlament. To deluje tako: vzemimo na primer, da so od štirih predsednikov trije socialdemokrati, le eden pa krščanski demokrat. Parlament na ta način izravna neenakost; silno pazijo na to, da bi ena od strank ne imela prevladujočega vpliva.

Hvala za pogovor!

Manjšinski medij ne sme biti eksot

Pogovor z direktorjem švicarskega manjšinskega »Radia Rumantsch« Chasperjem Stupanom

Z NJIM SE JE POGOVARJALA SONJA WAKOUNIG

V okviru SRG imamo neodvisno raziskovalno službo, ki ugotavlja število poslušalstva. Po zadnji anketi nas vsak dan poslušajo 6 od desetih Retoromanov. Pri TV prispevkih je ta številka celo 8 od 10. To je zelo razveseljivo in tudi motivira sodelavce, ki morda niso tako znani kot njihovi kolegi pri večjih postajah, vendar imajo občutek, da je njihovo delo cenjeno.

Obstajajo tudi čisto privatne radijske postaje?

Lokalni radii so v Švici pravkar »praznovali« desetletnico. Danes jih je približno 40 po vsej državi. Seveda jih je spet največ v nemškem jezikovnem prostoru, imamo pa jih tudi v ostalih. Po večjih središčih so to pravzaprav popolnoma privatne radijske postaje. V hribovskih, na obrobniških področjih, pa so uvedli splitting naročnin, da lahko ti lokalni radii preživijo. V gospodarsko šibkih področjih bi se ne mogli obdržati samo z reklamami. Radijske verige SRG ne

Kje so težišča programa, je več glasbe ali besedil?

Oboje nam je enako važno. Radio se danes konzumira predvsem kot glasba. V prejšnjih časih so poslušali radio bolj punktualno: ljudje so si izbrali to ali ono oddajo. Danes je bolj spremljevalec. Glasba mora biti taka, da ljudje ostanejo pri kanalu in zato je tudi važno, da so prispevki z besedili dobro vloženi. Za tak radio kot je naš, ki dela za manjšino in ki želi tudi

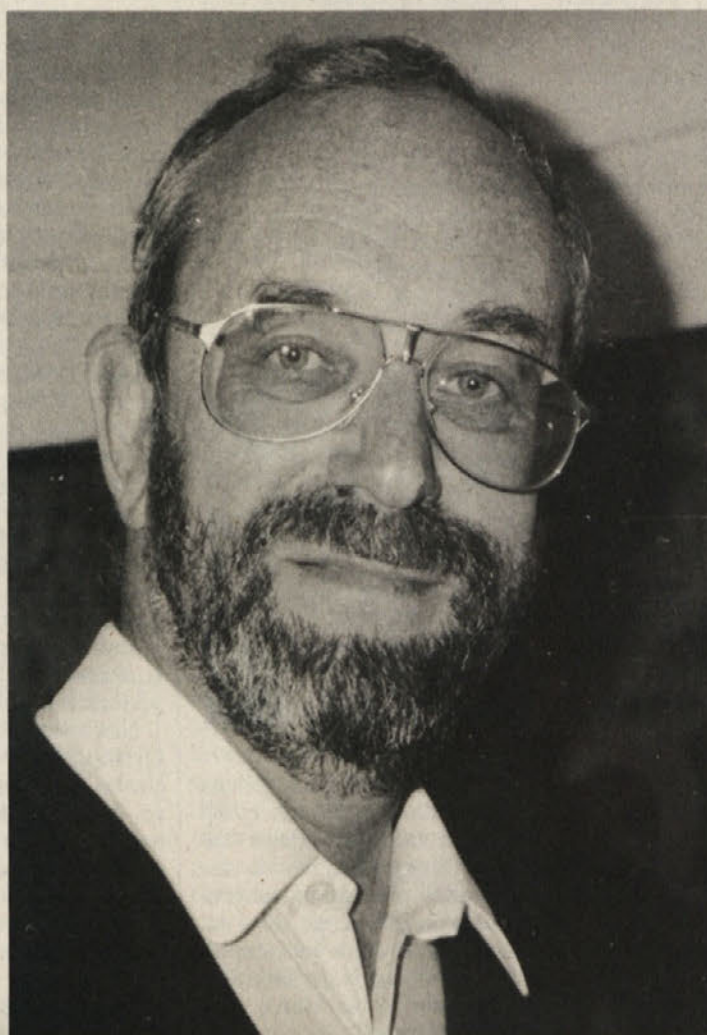
pet različnih dialektov, vse tudi uporabljamo. S tem tudi zblizujemo ljudi in jim omogočamo boljše razumevanje.

Sem pride še raztresenost prebivalstva, ljudje živijo po hribih in dolinah, radio pa jih zbliža. Naj dodam, da smo že skoraj pol leta povezani s celo Švico preko kableskega programa, tako nas lahko poslušajo tudi tisti Retoromani, ki so se odselili drugam.

Iz vsega tega lahko čujem, da je Švica kot država

manjšinam naklonjena in da je na vsak način pripravljena storiti za pospeševanje vašega jezika. Je ta ocena preveč optimistična?

Nikakor ne. V teku je močan germanizacijski proces, ki zadane najbolj prav Retoromane, potem pa italijansko-govoreče Švicarje. Tega se je država zavedla in je zato zavestno sklenila storiti vse, da bi to jezikovno raznolikost ohranila. In ker smo Retoromani najbolj ogroženi, saj nimamo jezikovnega za-

Janša: Slovenija preko partnerstva v NATO?

V Globasnici, kjer je v četrtek, 17. marca, predstavil svojo knjigo „Premiki“, je slovenski obrambni minister Janez Janša članstvo Slovenije v „Partnerstvu za mir“ (odslej: partnerstvo) severnoatlantske obrambne zveze NATO ocenil kot začetek priključevanja učinkovitim sistemom kolektivne varnosti, ki so eden od dejavnikov stabilnosti. Za Slovenijo je članstvo v partnerstvu še toliko večjega pomena, ker balkanska kriza še ni razrešena.

Slovenija, tako Janša, izpolnjuje vse pogoje za članstvo v partnerstvu. To so: demokratični politični sistem, transparentnost družbene ureditve, pripravljenost prilagajanja skupnim (vojaškim) standardom in interes za vključevanje v Nato. Očitno zelo ponosen je obrambni minister na to, da je

Slovenija prva – in doslej edina bivša jugoslovanska republika v partnerstvu, takorekoč še pred Rusijo, ki je tudi pokazala svoj interes za vključevanje. To je prvi korak približevanja k NATO. Vzporedno s tem pa se Slovenija približuje tudi zahodno evropski uniji (WEU), polno članstvo pa bo odvisno od izida posebnega referenduma.

Slovenija pa ni zainterisirana, da bi na njenih mejah nastala nova blovska meja, ker noče biti tamponska država. Zato tudi ne bo dopustila nobenih vojaških baz na svojih tleh. Če bo balkanska kriza zadovoljivo rešena, bo tudi Hrvaška postala članica partnerstva. To pa bo pomenilo, da Slovenija potem ne bo več mejna država. Slovenija pa hoče postati polna članica NATO, kajti partnerstvo ne daje vo-

jaških, ampak zgolj in samo politične garancije. Slovenija trenutno da 2% letnega nacionalnega produkta za obrambo, kar je manj kot v Avstriji. Janša to obžaluje, ker da ima Avstrija že izgrajen obrambni sistem, Slovenija pa ga šele dopolnjuje. Slovenske vojaške kapacitete so po besedah ministra za 40% manjše kot kapacitete bivše jugoslovanske vojske JLA v Sloveniji. Vojaški rok je s šestimi meseci najkrajši v Evropi.

O odnosih s Hrvaško je Janša dejal, da je vprašanje prostega izhoda na odprto morje mnogo bolj problematično kot ostala vprašanja, kajti Hrvaška je v osamosvojitvenih pogovorih leta 1991 obljubila, da bo Sloveniji omogočila prost in nekomplikiran dostop do odprtega morja.

Franc Wakounig

Socialdemokrat Janša ostro proti DS slovenskih socialdemokratov

Do srečanja in pogovorov med predsednikom EL Andrejem Wakounigom in predsednikom slovenske socialdemokratske stranke obrambnim ministrom Janezom Janšo je prišlo prejšnji četrtek v okviru Globaškega kulturnega tedna. Stranki sta se dogovorili za tesnejše sodelovanje.

Dve zahtevi je Janša postavil v koroški prostor:

a) Slovenija naj se kot gospodarski partner močneje uveljavi na dvojezičnem področju, da bojo s tem zagotovljena delovna mesta in bi posredno bilo ustavljeno odtujevanje od narodne skupnosti in b) manjšinski mandat v koroškem deželnem zboru je treba zagotoviti.

V tej zvezi je predsednik slovenskih socialdemokratov napovedal resolucijo svoje stranke v slovenskem državnem zboru, s katero naj bi parlament podprl zahtevo po javnopravnem zastopstvu koroških Slovencev in mandatu v deželnem zboru.

Po mnenju Janše naj bi se Koroška v tem vprašanju zgledevala po slovenskem modelu zagotovljenega zastopnika v parlamentu. Ta parlamentarec je tudi legitimni predstavnik manjšine.

Nevarnosti, da bi zaradi te resolucije morda prišlo do nesoglasij ali zamer s Koroško, obrambni minister ne vidi, ker Slovenija tako samo ponovno in jasno definira svoj odnos do manjšin. Vrhu tega pa da je zahteva EL legitimna.

Dosti bolj robot pa je bil še slovenske socialdemokratske stranke, v katero so včlanjeni tudi številni pripadniki narodnih skupnosti, glede integracijskega modela, kot ga predstavlja Delovna skupnost slo-

venskih socialdemokratov v SPÖ. Dobesedno je dejal: „Kdor je slovenski socialdemokrat, takega koncepta ne more zagovarjati. Kdor ta koncept zagovarja, po mojem ne more biti slovenski socialdemokrat“.

O spremembah na strankarskem zemljevidu Slovenije, kjer je sredinska Liberalna demokracija Slovenije z združitvijo več strank postala najmočnejša politična sila, je Janša menil, da bo sodelovanje z njo možno, če bo demokratična in liberalna. Če pa bo postala blok bivših družbenopolitičnih navez, pa se bo koalicija skrhalo. Pozitivno je ocenil vlogo krščanskih demokratov in se je izognil medklicu, da je menda prav predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle zahteval njegov odpoklic z mesta obrambnega ministra.

O stikih z avstrijskimi socialdemokrati je Janša dejal, da so dobri s štajerskimi, skoraj nepomembni pa s koroškimi socialdemokrati. Trenutno pa da tečejo pogovori o srečanju na najvišji strankarski ravni sredi leta. Vzrok za dokaj slabo razvite odnose s SPÖ vidi minister v različnih pogledih na osamosvojitve Slovenije in v tem, da ima SPÖ dobre odnose z Združeno listo, ki je po njegovem zbirališče bivših komunistov.

Franc Wakounig

Slovenski obrambni minister Janez Janša je v Globasnici definiral edino pravilno politično slovensko pripadnost

Kakšen sosvet za štajerske Slovence?

Ali bojo štajerski Slovenci vključeni v sosvet za koroške Slovence? To možnost je nakazal avstrijski zvezni kancler Vranitzky v odgovoru zeleni manjšinski zastopnici v avstrijskem parlamentu Tereziji Stoitsits.

Zelena manjšinska zastopnica je januarja letošnjega leta vprašala zveznega kanclerja Vranitzkega, zakaj zveza narodnostnega sosveta, kot že obstaja za gradiščanske Hrvatice, Rome in Sinte, koroške Slovence, Madžare, in Slovake ter Čeha na Dunaju, še ni ustanovila tudi za štajerske Slovence. Hkrati je v parlamentarnem vprašanju kanclerju Vranitzkemu zahtevala vse narodnostne pravice za to manjšino, ki so ji zajamčene v členu 7 avstrijske državne pogodbe. Po mnenju Stosičeve je številčno nazadovanje štajerskih Slovencev tudi posledica mačehovskega odnosa, ki ga ima do njih zvezna vlada. Po pismenem atentatu na predsednika Kulturnega društva člen 7. organizacije štajerskih Slovencev, ta narodna skupnost v povečani meri potrebuje podporo in zaščito zvezne vlade.

11. 3. je zvezni kancler odgovoril Stosičevi in ugotovil, da ima sosvet za koroške Slovence tudi nalogo, obravnavati zadeve štajerskih Slovencev. Zato da ni potrebna ustanovitev

posebnega sosveta za štajerske Slovence. Kar pa zadeva finančne podpore štajerskim Slovincem, pa je urad zveznega kanclerstva leta 1991 z 20.000 šilingi podprl izdajo reklamne brošure za slovenski pouk na glavnih in srednjih šolah v okrajih Deutschlandsberg, Lipnica (Leibnitz), Radgona (Radkersburg) in Feldbach. Učinkovitost te akcije da bo merilo za interes učenja slovenščine, je ugotovil zvezni kancler.

Terezija Stoitsits

Stosičeva je izvajanja zveznega kanclerja ostro kritizirala in jih kot farso zavrnila in ugotovila, da je izključno zvezno kanclerstvo pristojno, da nominira tudi štajerske Slovence v posvetovalni gremij, če hoče imeti skupni sosvet za koroške in štajerske Slovence. Doslej pa je zvezni kancler šta-

jerske Slovence docela ignoriral.

Stosičeva je poudarila, da je za štajerske Slovence skoraj usodno, če pristojno zvezno kanclerstvo tudi po bombnih napadih zanje ničesar ne stori. Podpora v višini 20.000 šilingov v šestih letih ni nič drugega kot zasmehovanje te narodne skupnosti. Stosičeva je najavila nova vprašanja na zveznega kanclerja.

Predsednik sosveta za koroške Slovence dr. Marjan

Marjan Sturm

Sturm je k predlogu zveznega kanclerja, naj bi ta sosvet bil pristojen tudi za zadeve štajerskih Slovencev, izjavil sledeče: „Kot predsednik sosveta za koroške Slovence bom na eno od prihodnjih sej povabil tudi zastopnike štajerskih Slovencev, da to vprašanje tam prediskutiramo“.

Nova člana deželne vlade

Pogajanja med deželno socialistično in ljudsko stranko za mesta v deželni vladi potekajo zelo konstruktivno. Le pri vprašanju deželnega glavarja doslej niso bili zaznavni vidni premiki, obe stranki si slej ko prej lastita to mesto. Marsikaj pa kaže na to, da bo rešitev polovinska: stranki si bosta razdelili mandatno dobo deželnega glavarja, kot kandidata prideta v poštev Zernatto in Ausserwinkler.

V torek je Michael Ausserwinkler predstavil socialdemokratske člane vlade. Poleg njega sta to Karin Achatz in Dietfried Haller, kapelški župan. V bistvu je izbor obeh nekoliko presenetil, kajti Achatzevi, ki je in bo ostala socialna referentka, so določeni strankini vidci prerokovali skorajšnjo politično smrt. In glej, od bivše vladne skupine socialdemokratov je preostala le ona. Umirajoči pač živijo dolgo, bi rekli zlobni jeziki.

Novopečeni deželni svetnik Dietfried Haller bo prevzel občinske in prostorninske zadeve. Ausserwinkler je njegov izbor utemeljil s tem, da je kot župan v krizni regiji Železna Kapla bistveno pripomogel h gospodarskemu razvoju kraja. Haller je po izobrazbi promoviran jurist, po poklicu je uradnik in doslej je bil župan občine Železna Kapla-Bela.

Ker zakon ne dopušča istovrstnega izvajanja funkcij župana in člana deželne vlade, bojo v Železni Kapli v roku šestih tednov volili novega župana (ne občinski svet). Hallerjev naslednik naj bi postal dr. Peter Haderlap, ravnatelj v Velikovicu in v pretekli mandatni dobi tudi član koroškega deželnega zbora.

Nagla določitev članov deželne vlade pa ne more zakriti razprtij, ki že dolgo pestijo socialdemokratsko stranko. Po mnenju nekaterih je očitno napočil čas dolgih nožev. Tega občutka se predvsem bivši člani deželne vlade, na primer deželni svetnik Schiller, ne morejo znebiti. Schillerju, ki je svojo funkcijo v deželni vladi opravljal strokovno in zelo angažirano, so iz beljaškega okraja poribali pod nos, da spodkopava reforme v stranki in še marsikaj lepega v tej obliki. V ponedeljek je oddal vse strankine funkcije v okraju, deželi in na zvezni ravni, ostal pa bo član deželnega zbora.

Ali bo gradbenik in svobodnjaški kandidat za deželno vlado Rogner res prevzel gospodarski resort, postaja iz dneva v dan bolj odprto vprašanje. Kajti socialisti in ljudska stranka so sicer res odstopili Rognerju gospodarstvo, vendar mu niso pridjali tudi financ.

Otroci ljudske šole so razveselili žene na Obirskem

Dan žena v Železni Kapli

Kapelške žene so si rekly, da so poleg 8. marca primerni tudi drugi dnevi, da se proslavi njihov dan, in prav imajo. Minulo soboto so priredile pri Kovaču na Obirskem proslavo, kamor je prišlo, kot običajno, izredno veliko domačink, čeprav so menda pogrešale nekaj obrazov.

Za uvod so zapeli Črnjanki pobi iz Črne, kulturni program pa so dopolnili otroci iz ljudske šole na Obirskem, ki so pod vodstvom učiteljice Marte Polanškove povedali nekaj prikupnih pesmic. Ženski kvartet s Koprivne je predstavil svoje izredno čiste glasove, instrumentalno glasbo pa je zbrane žene razveselila družina Novak.

Glavni nagovor je tokrat pripravila Lepenčanka Karla Haderlap. Med drugim je povedala: „Skoraj v vsaki stranki se

zdrružujejo tudi ženske. me slovenske žene se združujemo v Zvezi slovenskih žena. ... Z žalostjo opazujem, kako izginja naš jezik po družinah. Drage žene, bodimo narod s hrbtenico. Danes živimo v prostosti, lahko smo takšne, kakršne smo in ni se nam treba skrivati ali pretvarjati. Imamo šole za otroke kot še nikoli. Potrebuje srčnosti – srčne kulture, korajže in samozavesti. Nekoč so naši očetje in matere tvegali svoja življenja, ker niso hoteli zatajiti slovenske besede. Mislim, da nam mora biti sveta dolžnost, da tega nikoli ne pozabimo.“

Zbrane žene so pozdravili tudi kapelški župan Dieter Haller, predsednica Zveze slovenskih žena Milena Gröblacher ter predsednica kapelških žena grofica Thurn-Valsassina. S.W.

Korenine: premiera v Bilčovsu

Tekst Arnolda Weskerja „Korenine“ so uprizorili igralci prosvetnega društva v Bilčovsu, režiral pa ga je Franci Končan. Precej dolgo-vezen tekst, ki se na vse kriplje trudi, da bi nakazal praznino povprečne družbe, topost ljudi v socialni ujetosti in ne preveč prepričljiv poskus, raztrgati mreže in se osvoboditi.

Zdi se, da so se te neprepričljivosti teksta našli tudi igralci, saj igra takorekoč ni imela izrazitih viškov. Dolgovezno ponavljanje enega in istega problema se je sprevglo v besedno plivkanje – milo rečeno, majhen dolgčas. Seveda s tem nočem reči, da bi bili so-

cialna neangažiranost, nezmožnost besednega sporočanja med ljudmi in eksistencialna ogroženost zaradi delovnega mesta obrobni problemi človeštva, vendar – natančno taki so bili videti.

Najhvaležnejšo vlogo je odigral Rupj Gasser in požel tudi večino simpatij gledalstva. Zelo dobro je oblikovala značaj gospe Bryant Katja Zablatnikova, medtem ko je bila Silviya Male nekoliko preveč prepuščena sama sebi. Nadarjena mlada igralka, ki pa bi morala zdaj narediti korak naprej. Meje med trenutki, ko jo „malomeče“ in ko skuša biti iskrena s samo seboj, so popolnoma

zabrisane. Nasploh so na odru igralsko dominirale ženske (Krista Krušic in Marija Hedek-Krušic). Odlični Mihi Seher je na pravi poti, le paziti bo moral, da ne bo „preveč dobrega – allzuviel des Guten“. Od Sigija Kolterja in Mihija Miškuliniga pa smo pričakovali več. Poznala se je nejasnost v definiciji vloge in razčlembi značajev. Svojo sicer majhno vlogo pa je učinkovito odigral Štefan Schellander.

Sceno je izdelal Hanzi Seher, glasba je delo Iva Meše, luč in ton je imel na skrbi Štefan Schellander, organizacijo pa Rupj Gasser.

S.W.

Predstavitve filmov:

Kdor kriči, se tudi brani

„Karavanke“ „Govorice – das Gerücht“

En večer, dva filma, dva svetova, dve žgoči problematiki, več mnenj. Tako bi se na hitro in naglico, brez globljega razpravljanja in razmišljanja pač, dalo opredeliti in določiti predstavitev dveh slovensko-koroških filmov „Govorice – Das Gerücht“ in „Karavanke“, ki ju je v produkciji Koroške dijaške zveze KDZ posnel Miha Dolinšek.

V tem primeru je sprenevedanje napačen pristop, kajti diskusija, ki se je v sredo, 16. marca zvečer po predstavitvi filmov razvila v nabito polni telovadnici Mladinskega doma, je pokazala, da pod lepo urejeno, počesano in požebrano slovensko fasado oz. zunanostjo kipi in vre in da ta mladina o teh problemih, ki jo pestijo in zaposlujejo, tudi hoče govoriti.

Načeti sta bili dve domala tabuizirani temi: homoseksualnost in – na prvi pogled absurdna notranjeslovenska tujčevska problematika. Vprašanje odnosa do tujcev se je v filmu (ki je kljub vsem demenitjem samo odsev realnosti, kot je to pokazala diskusija) zožilo na tisto točko, ko so koroško-slovenski dijaki v dijaki iz Slovenije videli tujce in je to privedlo deloma do podobnih pojavov, kot jih poznamo iz splošnega družbenega odnosa

do tujcev.

Oba filma „Govorice – Das Gerücht“ in „Karavanke“ sta razbijala tabuje in klišeje, za katere se prav v slovenski družbi radi prijemamo kot pijanec za plot: koroški Slovenci oz. Slovenci sploh smo izredno ljubeznivi, gostoljubni, smo najboljši smučarji, najboljši ljubimci in ne vem kaj še, sploh smo naj najši. Sedaj, po osamosvojitvi in po mednarodnem priznanju Slovenije kot samostojna država, pa so in smo Slovenci pika na i.

Pa ti pride neki dijaški organizacija in misel, da posname dva filma, ki sploh ne sodita v ta prospekt slovenskega oz. koroškega brezmadežnega vrtičkarstva. Predvsem ne sodi sem načrtovanje osrednje zamejsko slovenske problematike.

„Govorice – das Gerücht“, film je dobil najvišjo deželno nagrado, shaja skoraj docela brez govora in živi od zgoščene simbolike in gest. Avtor scenarija je Štefan Hafner, glavna igralka pa Niko Sturm in Andrej Deskoski. Dolžina filma: 10 minut, 15 sekund. V filmu „Karavanke“ je nazorno pokazano, da to gorovje med Selami in Kamnikom ni samo državnomejni greben, ampak ločnica med dvema svetovoma, pa čeprav na obeh straneh

živimo Slovenci. Eni sveže osamosvojeni, drugi klasično manjšinski, na najboljši poti avstrifikacije, odkoder zviška gledajo na tiste prišleke od spodaj, na tiste tujce, na ... tiste slovenske Slovence.

In oboji so Slovenci. Srž filma je, da oboji kljub isti narodnosti niso bili pripravljeni na probleme, ki so sad različnih družbenih, zgodovinskih, političnih in gospodarskih pogojev.

Na šolah, Zvezni gimnaziji za Slovence in Dvojezični trgovski akademiji se učijo („njihova naloga“) skupno. Želeti je samo, da jim bo film „Karavanke“ pomagal pri premagovanju predsodkov in fiksiiranih podob, ki se včasih zdijo višje in trše kot dejanske Karavanke. Film obravnava problematiko sožitja dijakov iz Slovenije in Koroške, ki se skupno šolajo v Celovcu. Tako piše v spremnem tekstu. Film traja 22 minut in 40 sekund, v glavnih vlogah nastopata Nataša Žigon in Tamara Ojdanič.

Diskusija v sredo zvečer bi bila kar dober začetek za razčiščevanje pojmov in medsebojnih problemov.

Filma bi morala postati obvezna „lektira“ raznoraznih slovenskih funkcionarjev tu in onstran meje.

Franc Wakounig

Jezik je duša

JANKO MESSNER

Troje Čopov je v naši kulturni zgodovini:

Matija, Joža in Bojan, prvi in zadnji sta jezikoslovca, srednji pa slovenski alpinist. Prešernov prijatelj in svetovalec je bil Matija. Toliko v popravilo Pisma bralca „O multikulturalnosti in etnocentrizmu“ v NT 11. 2./stran 3, kjer je zapisana huda pomota: „Bojan Čop, Prešernov prijatelj in svetovalec...“

Koroški dijaški zvezi v premislek: ne razumem, zakaj govorite francosko v Mladem NT: „Koristen žur v garaži“ (11. 2. 94) In: „V sredo, 12. januarja 1994, je Koroška dijaška zveza priredila „Žur v garaži“. Namen te prireditve je bil pobarvati na novo zgrajene zidove v Mohorjevi garaži.“ Najprej zbode v oči, da ti pobje zidove „gradijo“ ko bi jih lahko postavili. Nikjer naši starejši vaščani ne rečejo, da hiše gradijo, da mostove gradijo, ampak jih zidajo in delavce v tej stroki vsakdo pri nas imenuje zidarje. Srakoper npr. ne gradi gnezda, ampak ga dela ali pa gnezdo znaša. Ko sem še študiral v Ljubljani, smo železniški nasip med Šabcem in Sarajevom delali, nismo ga gradili! Tako na Slovenskem in Koroškem ceste delajo, ne gradijo jih. Gradimo pa vrtove, travnike, pašnike in njive, to pomeni, da jih obdajamo z ograjo.

„Žur“-a pa Slovenski pravopis nič kaj ne „porajta“, ne mara zanj! Namesto njega svetuje slej ko prej lepi domači dan! Saj se (vsaj za zdaj) še ne pozdravljamo: dober žur, prijatelj, kako pa se imaš! Namesto da naši dijaki tako „gospodsko fino francozjujejo, bi se človeku mnogo bolj prikupili z lepo domačo besedo: Koroška dijaška zveza je imela svoj sestanek v garaži, svoj zmenek. Tudi „žurfiks“ Slovincem, ki se brigajo za svojo jezikovno samosvojnost, ni potreben: namesto da kdo hodi na „žurfiks“, naj vendar hodi na zmenke, pomenke ali sestanke.

V prihodnjem jezikovnem pogovoru pa bom prikazal, kako radi naši dijaki angležijo! Kdo nas bo branil zoper takšno multilingvalnost (mnogojezičnost), če ne učitelji Gimnazije za Slovence v Celovcu?

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Petek, 25. 3. 19.30	v Domu v Tinjah	Podijska diskusija: Ali je Avstrija v nevarnosti? Vodi: Dr. Peter Alstleitner; diskutirajo: Dr. Christian Brunner, ÖVP; Mag. Walter Posch, SPÖ; Mag. Paul Wieser, Industriellenvereinigung; Mag. Rudi Vouk, EL.	Dom v Tinjah
Sobota, 26. 3. 20.00	pri Kovaču na Obirskem	Občni zbor SPD „Valentin Polanšek“	SPD „V. Polanšek“
Sobota, 26. 3. 19.30	v kulturnem domu na Radišah	E. Kishon: Rodil se je oče Nast.: Gled. skupina SPD „Radiše“	SPD „Radiše“
Ponedeljek, 28. 3. 19.00	v kulturnem domu v Šentprimožu	Predavanje Kozmična energija – vir življenja za človeka, živali in rastline ; predava inž. Franjo Geč	SPD „Danica“
Sobota, 2. 4. 21.30	na Radišah	Velikonočna baklada – zbirališče pred Kulturnim domom ob 21.30	SPD „Radiše“
Nedelja, 3. 4. 20.00	pri Kovaču na Obirskem	Velikonočni ples – igra ansambel „Obzorje“; sod. tudi sekcija KARATE SŠK Obir	EL. Železna Kapla
Ponedeljek, 4. 4. 20.00	v kulturnem domu v Ledincih	Koncert in ples „ Ušnejša ja ni, k je ta vigradni cajt... “; nast.: MoPZ „Jape-Baško jezero“, Podhumški kvartet, mlad. skupina Ledince, Männerchor Stall/Wildeg, dvojezični zbor pedagog. akademije. Po koncertu igra za ples ans. Rubin	SPD „Jepa-Baško jezero“, KD „Peter Markovič“
Sreda, 6. 4. 19.30	v Domu v Tinjah	Koliko smo Avstrijci Nemci? Nemški jezik in avstrijska identiteta ; predava dr. Robert Saxer, inšt. za germanistiko, UNI Celovec. Diskusijo vodi dr. R. Vospemik	Dom v Tinjah
Četrtek, 7. 4. 19.30	v Domu v Tinjah	Predstavitve knjige Helmuta Scharfa „... ohne Ellbogen “, predstavlja dr. Helgard Kraigher	Dom v Tinjah
Nedelja, 10. 4. 11.00	na pokopališču v Železni Kapli	Spominska svečanost ob oboletnici smrti nar. heroja Franca Pasterk-Lenarta; kult. spored SPD „Zarja“	ZKP

RAZSTAVE

CELOVEC

– **Deželna galerija**, Burggasse 8, Heimo Zobernig (do 29. 5.); Peter Kogler (do 4. 4.)
– **Galerija Slama**, Benediktinerpl. 3 – R. P. Rossmann, slike; Georg Planer, skulpture
– **Galerija Inge Freund**, Wiesbadenerstr. 3, – Karl Vouk, nova dela (do 9. 4.)

DUNAJ

– **Galerija Rondula** – Valentin Oman „Oman v Omanu“, odprtje 15. 4. 1994

SEMISLAVČE

– **Galerija Rožek** Šikoronja – Drago Druškovič

Jezikovne počitnice 1994 za mlade od 10. do 16. leta

od 17. 7. 1994 do 6. 8. 1994 v Novem mestu

„Jezikovne počitnice“ stanejo za tritedensko bivanje v Novem mestu 4.500 šilingov. Za to ceno nudimo:

- tri ure pouka dnevno (razen v soboto in nedeljo)
- skrbno izdelan učni program, prirojen potrebam otrok
- polno integracijo v vestno izbrano družino z otroki v isti starosti
- ves čas tečaja oskrbo in pomoč našega spremljevalca
- spoznavanje dežele in ljudi na kratkih izletih
- možnosti za šport in razvedrilo, srečanje z mladimi
- prevoz v Novo mesto in nazaj

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

Zveza koroških partizanov vabi na

9-dnevno potovanje po skandinavskih deželah od 9. maja do 17. maja

Potek potovanja:

- 1. dan, 9. 5.** Celovec–München–Nürnberg–Kassel (večerja, prenočišče)
- 2. dan, 10. 5.** Kassel–Göttingen–Hamburg (dvourni ogled mesta Hamburg z vodičem) – Lübeck (večerja, prenočišče)
- 3. dan, 11. 5.** Lübeck–Puttgarden (pasaža na trajek za Rödby (Danska) – Kopenhagen (triurni ogled mesta Kopenhagen z vodičem, večerja, prenočišče)
- 4. dan, 12. 5.** Kopenhagen–Helsingör (pasaža na trajekt za Helsingborg – Švedska)–Halmstadt–Falkenberg–Valberg–Göteborg (triurni ogled mesta Göteborg z vodičem, večerja, prenočišče)
- 5. dan, 13. 5.** Göteborg – vzdolž zahodne švedske obale skozi tunel Tingsstad, preko najvišjega mosta v Evropi (Svinesundbrücke) – Oslo (Norveška), večerja, prenočišče
- 6. dan, 14. 5.** dopoldan triurni ogled mesta Oslo z vodičem, ob 19.30 uri pasaža na trajekt za Frederikshavn (večerja in prenočišče na trajektu)
- 7. dan, 15. 5.** skandinavski zajtrk na trajektu – približno ob 8. uri prihod v Frederikshavn–Alborg–Århus–Kolding–Flensburg (večerja, prenočišče)
- 8. dan, 16. 5.** Flensburg–Kassel (večerja, prenočišče)
- 9. dan, 17. 5.** Kassel–Würzburg–Nürnberg–München–Salzburg–Celovec

Cena devetdnevnega potovanja: 8.500,- šil.

Dodatek za enoposteljno sobo: 1.600,- šil.

V ceno je vključeno: prevoz z modernim Sienčnikovim avtobusom, vse cestnine, prenočišča na bazi polpenzion, vodiči, prevozi s trajekti.

Dodatek približno 260,- šil., za skupinsko zavarovanje!

Potni list mora biti veljaven!

Prijavite se čimprej, najkasneje do 10. aprila 1994!

Prijave sprejema: Milka Kokot, tel. 0463/514300-40

Povabite na to lepo potovanje tudi svoje prijatelje ali znance!

četrtek, 24. marec, 19.30	Emi Mischkulnik, svetovalka za prehrano Kako vpliva prehrana na naše zdravje	Bilčovs, pri Miklavžu
četrtek, 24. marec, 20.00	Predstavitve knjige Robert Gratzler „ Die Drau “ – Die Reise eines Flusses durch vier Länder	Rožek, na Muti
petek, 25. marec, 19.30	Janez Gregorič, kitara; Roman Verdel, flavta Klasični koncert	Trata, pri Cingelcu

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Četrtek, 24. 3. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 25. 3. Kulturna obzorja

Sobota, 26. 3. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 27. 3. 6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (Jože Andolšek)

18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 28. 3. Desni ekstremizem v Avstriji – Zamolčana ali podcenjevana nevarnost?

Torek, 29. 3. Partnerski magazin

Sreda, 30. 3. Društva se predstavljajo

Slovensko prosvetno društvo „Radiše“ vabi na premiero

igre Ephraima Kishona

„Rodil se je oče“

v soboto, 26. marca, ob 19.30 v Kulturnem domu na Radišah

Režija: Nužej Wieser
Igrajo domači igralci.

Pridite, nasmejali se boste!

Dober dan, Koroška

Nedelja, 27. 3. 1994, ORF 2, 12.20!

Ponedeljek, 28. 3. 1994, TV SLO 1, 16.20

Predvidoma s sledečimi prispevki

– V Večni vasi odgrnjena spominska plošča kaplanu Antonu Kuteju, ki je kot žrtev nacističnega zločina končal v koncentracijskem taborišču Dachau
– „Svoboda gibanja“ – 33. mednarodni sejem turizma, gostinstva, prehrane in rekreacijske priložnosti za poglobljen vpogled v prizadevanja sosednjih držav in doprinos slovensko-koroških podjetij?
– Gledališče krat tri: V pripravi je musical o paglavcih „Jošt in Jaka“; obnovitev:

„Hamlet“ v Mariboru; premiera: Bauerjev „Change“ v Ljubljanski drami
– „Trije metulji“ – otroci iz Škofič so uprizorili glasbeno pravljico s poučno izpovedjo
– Kapela v Šentjakobu v Rožu se predstavlja v novem obličju: Nastal je molitveni prostor po zamisli dveh koroških umetnikov
– Dolga zima je minila: S prvimi pomladanskimi dnevi se je za kmete začel spet čas ornega poljedelstva.

2. koroška kulturna izmenjava v Trgu/Feldkirchen

V tednu od 18. do 22. aprila 1994 bo v okrajnem mestecu Trg/Feldkirchen potekal kulturni teden koroških Slovencev, ki ga skupaj z ORF-om in mestnim kulturnim uradom ter v sodelovanju s slovenskima kulturnima centralama prireja Biro za narodnostna vprašanja pri deželni vladi. Prejšnji teden so namestnik vodje deželnega urada, ddr. Karl Anderwald in sodelavca biroja, mag. Marija Novak in mag. Peter Karpf predstavili še druge projekte biroja.

2. notranje-koroško kulturno izmenjavo bo v ponedeljek, 18. aprila ob šestih zvečer odprl zvezni kancler Franz Vranitzky. Okvirni glasbeni spored bo prispevali baritonist Gabrijel Lipuš, flvtist Kristijan Filipič in ansambel trške mestne godbe.

V torek, 19. 4., bo Marija Makarovič ob spremljavi družine Abuja z Zahomca predstavila ziljsko narodno nošo, nato pa bo univ. prof. Heinz-

Dieter Pohl pobrskal po slovenskih koreninah imen v okraju Trg.

V sredo, 20. aprila, bo zbor „Rož“ ponovil svoj klasični koncert „Ponižani in razžaljeni“, dopoldan ob enajstih pa bo v dvorani delavske zbornice nastopila šmihelska lutkovna skupina.

Predstavitvi filmske, književniške in založniške dejavnosti je namenjen četrtkov večer 21. aprila. V petek, 23. ap-

ri, pa bojo zbori „Danica“, „Kralj Matjaž“, „Gurktaler Viergesang“ in instrumentalisti krajevne glasbene šole s koncertom ob 20. uri zaključili ta kulturni teden.

Kot je dejal ddr. Anderwald, se občine oz. mesta ponujajo, da bi priredile ta kulturni teden, kar je seveda zelo razveseljivo dejstvo. Trg je sam od sebe ponudil svoje sodelovanje in dal prostore na razpolago.

Apropos prostori in čas: Vse prireditve so na večer in sicer v novem kulturnem središču AMTHOF.

Biro za narodnostna vprašanja je v nakladi 500 izvodov izdal enajsti zvezek „Koroške dokumentacije/Kärnten Dokumentation“, ki obravnava manjšinska kongresa 1990 v beljaških Toplicah in 1992 v Celovcu.

Mag. Karpf, ddr. Anderwald in mag. Marija Novak

Mladinski dom in Slovenska študijska knjižnica
vabita na predavanje

„Družina – otrokov pekel ali raj“

v sredo, 23. 3. 1994 ob 19. uri v Mladinskem domu

Predaval bo psiholog Pavle Kogej!

Planinska zveza Slovenije

vabi na potovanje na

Island

16 dni v juniju. Po letu v glavno mesto Reykjavik si bodo potniki ogledali tudi notranjost otoka z gejziri, jezero Myvatn z vulkanskimi pojavi, se povzpeli na goro Vatnajökull in še mnogo drugega.

Podrobnejše informacije dobite po telefonu: Joško Igerc, 04230/657.

Ker je prostih mest še zelo malo, se javite še ta konec tedna!

Pismo bralca

EL in NSKS škodovala koroškim Slovincem

Kot izkušen komunalni politik in bivši podžupan sem svaril NSKS in EL pred nastopom pri deželnozborskih volitvah.

NSKS in EL drvita iz ene katastrofe v drugo. Spomnimo se: ko je kandidiral dr. Apovnik in smo ga nekako podprli, je dosegel dobrih 6000 glasov. Dr. Sturm je na listi Drugačna Koroška dosegel pičlih 6000 glasov. Zdaj je EL dobila dobrih 3000 glasov kljub temu, da so vsi desničarski veljaki kandidirali na listi EL: Grilc, Zerzer, Smolle, Wakounig Jože, Pipp in drugi. Čudim se, da je dr. Apovnik sodeloval pri tem pričakovanem neuspehu.

Dvomim, da nam bodo merodajni deželni politiki pri tako malem številu glasov dali poseben mandat. Prepričan sem, če bi vsi politični tabori koroških Slovencev, in ne samo EL in NSKS, skupaj stopili, bi dosegli celo več glasov kot sta jih dr. Apovnik in dr. Sturm. Zato pa je potrebna demokratična zrelost.

Tajnik NSKS Wedenig je v zadnjem Tedniku, po katastrofalnem porazu EL, že najavil, da se NSKS in EL v bodoče ne upata več kandidirati. Očitno se zaveda, da bi pri naslednjih volitvah dosegli komaj polovico (1500!) sedanjih glasov.

Da gre tudi drugače, smo dokazali kmetje na zadnjih volitvah v kmetijsko zbornico, ko smo dosegli nad 2000 glasov, pa čeprav smo imeli volilno

pravico le posestniki kmetij in nihče drug. V luči tega rezultata je poraz EL pri letošnjih volitvah katastrofalen. Kot kmet se bojim, da bodo tisti, ki so odgovorni za EL-ovski poraz, tudi pri naslednjih volitvah v kmetijsko zbornico razdrli politično širino SJK. Kajti prav zaradi demokratične širine imamo sedaj že v drugi periodi dva odbornika v kmetijski zbornici, česar v preteklih štiridesetih letih nismo imeli. Tudi na občinskih volitvah dobimo nad 5000 glasov, ker so pač občinski odborniki izraz večje politične širine slovenske narodne skupnosti.

Popolnoma nerazumljivo je, da Naš tednik napada predsednika sosveta dr. Sturma in predsednika PUAK mag. Waldhauserja, ker sta oba slutila katastrofo in svarila pred njo.

Škoda tistih milijonov, ki jih je EL zagnala za nesmiseln volilni boj. Ljudje na terenu so tega hujskanja NSKS in EL naveličani, na žalost pa papir vse prenese.

Sprva sem nameraval poslati to pismo bralcev tudi na Naš tednik. Ker mi pa v preteklosti že nekaj takih pisem niso objavili, ga posredujem le Slovenskemu vestniku. Tudi na tem primeru postaja jasno, da bi bili koroški Slovenci zelo revni, če bi imeli le en časopis, tednikovega kova.

Marko Wieser,
Slovenji Plajberk

Slovenski
vestnik
čestita!

gospe **Jožefi Potočnik** iz Lepene za 90. rojstni dan in god;

gospe **Luciji Wertjanz** iz Skocijana za rojstni dan;

gospe **Ljudmili Erschen** iz Lovank za rojstni dan;

gospodu **Johanu Wutteju**, Slovenje, za rojstni dan;

gospodu **Ludviku Borovniku** iz Borovelj za rojstni dan;

gospodu **Janku Maleju** na Kotu za osebni praznik;

gospe **Ani Dlopst** iz Večne vasi za osebni praznik;

gospodu **Vinku Kušeju** iz Drveše vasi pri Pliberku za rojstni dan;

gospe **Pepci Posegger** iz Žirovnice za rojstni dan in god;

gospe **Gabi Haderlap** z Obirskega za dvojni praznik;

gospe **Emi Jenschatz** iz Podroja za minuli rojstni dan;

gospodu **dr. Franciju Serajniku** iz Celovca za rojstni dan;

Tereziji in Toniju Valentiničevima na Potoku pri Bilčovsu, ki te dni obhajata 60. rojstni dan.

Koncert klasične sodobne glasbe

Koncert klasične glasbe tega stoletja so v četrtek, 17. marca oblikovali pianistka Andreja Wuzella-Močilnik, kitarist Janez Gregorič in flvtist Roman Verdel. Izvajali so dela španskih, francoskih in angleških sodobno-klasičnih skladateljev. Janez Gregorič pa, ki stoji tik pred zaključkom svojega študija na graški glasbeni akademiji, je zaigral tudi lastno skladbo. Sploh je koncert bil osredotočen na kitaro, izmenično sta Gregoriča spremljala Močilnik-Wuzella na klavirju in Verdel na flviti. Koncert sta organizirala Modestov dom in Krščanska kulturna zveza.

Dieter Pohl pobrskal po slovenskih koreninah imen v okraju Trg.

V sredo, 20. aprila, bo zbor „Rož“ ponovil svoj klasični koncert „Ponižani in razžaljeni“, dopoldan ob enajstih pa bo v dvorani delavske zbornice nastopila šmihelska lutkovna skupina.

Predstavitvi filmske, književniške in založniške dejavnosti je namenjen četrtkov večer 21. aprila. V petek, 23. ap-

Razstava rezbarjev v Šentjanžu

V okviru Rožanskega izobraževalnega tedna so v stari šentjanški šoli razstavili svoje rezbarije domačini, ki se s tem poslom ukvarjajo izključno ljubiteljsko in ki svojih izdelkov tudi ne prodajajo. Izdelujejo jih predvsem za ožje sorodstvo, za prijatelje in znance.

Prvi je Franci Fister iz Podsinje vasi: za čudovito izrezljano skrinjo je na primer potreboval vso zimo, ob tem pa tudi restavrira stare in zbledele kose nekdanjega kmečkega pohištva. Še sam ne ve natančno, kdaj je začel rezljati korenine za studence ali pa enostavno za okras.

Dieter Pozzato ima svoj dru-

gi domicil v Šentjanžu, izredno elegantne skulpture pa izžarevajo spokojnost in harmonijo. Kot pravi sam, so njegova dela izraz svetovnega nazora, zanima ga predvsem funkcioniranje medčloveških odnosov.

Lojz Gabriel iz Šentjanža rezlja iz korenin že kakih 10 let. Privlačijo ga religiozni motivi. Tako kot druga dva razstavljalca pove tudi on, da je to njegova prva razstava in da bi se ne odločil zanjo, če bi ne bila v domačem, vaškem okolju. Številni obiskovalci pa so dokazali, kako zelo je kaka dejavnost lahko privlačna, če je zrasla med njimi samimi.

S.W.

Trije rezbarji – samouki iz šentjanške okolice

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30, 33, 34 in 40, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig, Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za penzioniste 280 šil.); za Slovenijo 1500 SIT.

V nedeljo, 27. 3. 1994, igra SAK v Trnji vasi proti Brežam. Tekma se začne ob 16. uri. Pridite in podprite naše moštvo!

SAK začel z zmago

Borovlje : SAK

0:2 (0:0)

SAK: Prechern, A. Sadjak, Savič, Pappler, Šmid, S. Sadjak, M. Sadjak, Blajs, Vrabac, Urschitz (85. F. Sadjak), Petschenig (66. Pihorner)

Pod 19: 1:0

V zadnjih minutah je SAK uspelo premagati obrambo in vratarja Borovlčanov in si z dvema goloma zagotoviti prvo zmago vigredi.

Vseh devetdeset minut Borovlčani niso bili v stanju enkrat ogroziti vrata SAK. Ves čas so bili zaposleni z obrambo svojega gola. Vendar slovenskim nogometašem v prvem polčasu ni uspelo zadeti gola. Šele v 65. minuti je uspel Gerhardu Papplerju lep zadetek, ki pa ga je sodnik razveljavil. Tri minute kasneje pa je dal enajstmetrovko za SAK, vendar Dinko Vrabac te priložnosti ni mogel izrabiti. Šele v 82. minuti je **Marjanu Sadjaku** uspel silovit strel in vratar je bil premagan. **Mar-**

jan Šmid pa je minuto pred koncem rezultat še nekoliko olepšal, ko je poslal žogo neubranljivo v gol.

Strelec prvega gola Marjan Sadjak po tekmi:

„Vedeli smo, da bodo Borovlčani igrali zelo defenzivno, da se bodo postavili vsi v obrambo. Tako je tudi bilo in dejansko smo imeli težave izkoristiti naše šanse. Že v prvem polčasu sem imel lepo priložnost, ki pa je nisem mogel izkoristiti. H голу rečem lahko le to, da smo pač vse poskušali in ko sem zopet dobil žogo, sem jo močno udaril in k sreči lépo zadel v sredino gola, tako da vratar ni imel šanse žogo ubraniti.“

Bilčovs : Vetrinj

1 : 0 (1:0)

Tudi Bilčovščani so se, kot kaže, dobro pripravili na vigredni del prvenstva, saj so v nadoknadni tekmi proti Vetrinju le zmagali z 1:0. Vendar

pa sta za Bilčovs važni predvsem obe točki, kajti v jesenskem delu prvenstva so nekoliko razočarali in se uvrstili le na 12. mesto.

Avstrijski pokal:

SAK : Vienna, v soboto, 2. 4. 1994, ob 15. uri v Trnji vasi (Annabichl)

Košarka

Dijaki Slovenske gimnazije so odigrali dve tekmi, ki štejeta za „Schulmilchcup“. Obe so zmagali.

Slovenska gimnazija : GŠ Weitensfeld 28:26

V tej tekmi je Stojan Vavti bil najuspešnejši, saj je kar sam dal 24 točk, za dva koša pa je poskrbel Luka Korošec.

GŠ I Radenthein : Slovenska gimnazija 19:46

Tu je bila zmaga precej bolj jasna, za točke pa so poskrbeli: Stojan Vavti 617), Tomaž Jager (13), Marko Kuežnik (8), Daniel Ramalan (6), Albin Kesselbacher (2).

Klubsko prvenstvo

V prvi tekmi play-offa mladinci SAK niso imeli dosti sreče in so podlegli moštvu BAU-Egger z razliko osmih točk. Ta poraz pa še ne pomeni, da SAK nima več možnosti za naslov koroškega prvaka. Če v nadaljevanju oziroma v povratni tekmi premagajo BAU-Egger več kot osmimi točkami, šteje boljši rezultat.

V finalu le 2. mesto

Po uspešnih tekmah, košarkarji Slovenske gimnazije so v šolskem prvenstvu (Schulmilchcup) dosegli 2. mesto, so mladi športniki v finalni tekmi proti šoli Lerchenfeld izgubili z 41:24 in tako tudi v končni uvrstitvi zasedli 2. mesto. Kot

prvouvrščeni bi se mladi lahko udeležili avstrijskega prvenstva. To jim letos še ni uspelo, prepričani pa so, da jim bo v klubskem prvenstvu, kjer so se tudi že uvrstili med najboljša štiri moštva, le še naklonjena tudi sreča.

Sele : Metlova
3 : 3 (1:1)

Takorekoč v zadnji sekundi je selskim igralcem proti prvemu na lestvici, Metlovi, le še uspelo doseči eno točko. V dokaj dopadljivi tekmi so Selani pokazali, da so že kar dobro pripravljene. V prvem polčasu so po lepem prostem strelu Siegfrieda Užnika povedli z 1:0, nato pa hitro prejeli protigol. Tudi drugi polčas je bil dokaj zanimiv, gostje so dvakrat povedli, Selanom pa je uspelo obakrat izenačiti. Najprej je uspelo žogo poslati v nasprotnikovo mrežo Igorju Maverju, za končni rezultat 3:3 pa je poskrbel Kurti Hribernik, kot že omenjeno v zadnji sekundi, saj je sodnik nato odžvižgal tekmo.

Arihova peč

Zlato značko za 5. udeležbo

1. Bernik Aleš, 2. Bernik Bojan, 3. Bernik Danilo, 4. Bernik Vesna, 5. Iskrač Franc, 6. Iskrač Julij, 7. Iskra Nataša, 8. Milavec Jožica, 9. Potokar Olga, 10. Završnik Albert, 11. Zakrajšek Rado, 12. Weiss Lenka, 13. Weiss Luka.

Zlato značko za 10. udeležbo

1. Drab Jože, 2. Malnar Ivanka, 3. Pradetto Mara, 4. Žagar Anton.

Moštvo SAK ima pred seboj cilj, postati prvi na lestvici koroške lige

Malo pred koncem tekme je žoga dvakrat potresla nasprotnikovo mrežo

Piše EDA VELIK

Šah

S simultanko, ki jo je odigral Josef Gallob ml. proti 14 igralcem, se je končalo domsko šahovsko prvenstvo v Mladinskem domu. Josef Gallob ml. je predsednik šahovskega kluba v Bekštanju in je mladim najprej povedal, kako važna in zanimiva je lahko kralj-

evska igra, nato pa v dobri uri in pol premagal vse nasprotnike.

Zmagovalci domskega prvenstva:

Skupina I: 1. Claudia Kröpfl, 2. Boris Brumnik, 3. Tamara Wieser.

Skupina II: 1. Marco Tondolo, 2. Mark Wollrab, 3. Martin Zettl.

Remi šahistov/SŠZ/Carimpex rekordna zmaga SŠK/„Obir“ – 8:0

Dunja Lukan in Harald Wolte nastopata na državnem prvenstvu v Pöchlarnu

V četrtem kolu play-off-tekmovanja za vstop v 1. razred koroške šahovske lige so šahisti Slovenske športne zveze/Carimpex I preteklo soboto nastopili v Wolfsbergu in proti ekipi WAC-a dosegli neodločen rezultat 4:4. Za SŠZ so zmagali Vinko Cuderman, Arnold Hattenberger in Dunja Lukan, remizirala sta Silvo Kovač in Jozi Amrusch, izgubili pa so Franc Kolter, Rupert Reichmann in Ivko Ferm.

Rekordno zmago so slavili šahisti SŠK „Obir“ iz Železne Kaple: ekipo Eitwega so odpravili kar z 8:0 in tako prevzeli tudi vodstvo na lestvici play-off-tekmov v 2. razredu C/D.

Medtem ko je v ekipnem tekmovanju napočila skoraj enomesečna pavza, se konec tedna v Pöchlarnu ob Donavi začela mladinsko državno prvenstvo v šahu. Na njem bosta nastopila tudi Dunja Lukan (SŠZ Celovec) in Harald Wolte (SŠK „Obir“) v skupini deklet oz. fantov pod 18 let.

Za Dunjo Lukan je to že drugi nastop na avstrijskem državnem prvenstvu (leta 1993 je postala državna vice-prvakinja pri dekletih pod 19 let in si s tem zagotovila tudi nastop na svetovnem mladinskem prvenstvu v Bratislavi), za Haralda Wolteja pa prvi. Obema želimo uspešen nastop! I.L.

Koroška liga

1. VSV-Beljak	17	12	2	3	30:9	26
2. WAC	17	10	5	2	31:14	25
3. SK	17	11	1	5	27:13	23
4. Breže	17	8	6	3	25:14	22
5. Treibach	17	8	6	3	21:15	22
6. Lienz	17	7	7	3	33:18	21
7. Trg	17	7	5	5	27:16	19
8. Vernberk	17	5	7	5	32:29	17
9. Wietersdorf	17	5	6	6	18:16	16
10. A. Celovec	17	6	4	7	20:20	16
11. Lendorf	17	6	4	7	17:20	16
12. Matrei	17	3	7	7	13:22	13
13. Pliberk	17	4	5	8	13:22	13
14. ATSV	17	3	3	11	18:45	9
15. ATUS Borovlje	17	3	3	11	18:45	9
16. VST-Velikovec	17	0	3	14	12:28	3

Svečanost v spomin Antonu Kuteju

V soboto, 26. marca, bo škof dr. Egon Kapelari v Večni vasi pri Globasnici odgnil spominsko tablo kaplanu Antonu Kuteju, ki je bil ubit 16. 2. 1941 v Dachauu. Tabla je na zidu cerkve, odgnil pa jo bo ob 9.00. Zatem bo celebriral mašo za umrlega (ob 9.30) v Šmihelu pri Pliberku. Po maši bo odgnil drugo spominsko tablo ob glavnem cerkvenem vhodu.

Interesna skupnost za odkritje tabel vas poziva, da se udeležite svečanosti.

Sodelujejo: cerkveni pevski zbor iz Šmihela, MoPZ Folte Hartman in glasba na pihala – Trio Vauti iz Šmihela.

V prihodnji številki bomo objavili imena darovalcev, ki so prispevali za plačilo tabel.